

nabetrach-
ders die nu
in ongeluk-
lossing. Zij
e, maar dat
veroveren.
de aan een
christelijke
eld worden.
de gedeel-
gt lang bij
leven dezer
geheel toch
heel de na-
en niet het
aan natuur-
de moeilijke
e arbeiders.
e de kracht
r was hier
nocalypisch

alle groot-
onbevredigd
H. S.
ieven

Rispiens is
de moderne
ag verwant,
nkbaar, dat
telijke dieh-
vergiestest
n dan wat
ristelijk ge-
ezen tijd.
t zoo tref-
zijn beide
en „Gestaft
en, die men
ndom heeft.

n Pinkster-
bestoort
he profetie
zinking der
naissance“.
enging van
en. Wij zijn
st vandaag
l des lichts
el. Sterker
aarijck niet
eel eenvoud-
komen van,
gewaad, en

e geleerden
eeds voort-
vortelen de-
leden beter
e hand ligt.
sspeculatie
rd mee, en
genes. Men
bij, zooals
ispiens niet

l geteekend
len, die dan
rechte, lijn-
eene was
en orde, de
an Delphi:
e van alles,
en de wilde
k weer van

orte“ meer
deleeeuwen.
gen in het
et een ver-
den Par-
en Plato en
wereld van
der eucha-
mus er ons
goderij?

de eeuwen
der Schrift
val gewor-

deelen. Hij

schuift de oorzaak van het kwaad, dat hij rondom zich ziet, gaarne van zich af en wil zich zelf verlossen, algeheel of ten deele.

De heiden is in dat opzicht niet anders dan wij allen van nature zijn. En zulke bevrediging voor zijn trots vindt die natuurlijke mensch in de heldenache wijsheid en vooral in de heidensche mystiek, die gevaarlijker is en blijft voor de kerk dan al de vervolging der wereld.

Wij ontmoeten deze verleiding allerwege. In de wijsheid van een Descartes en Spinoza, in de actie der Fransche revolutie, die den Griekschen stadsstaat, de Polis van een Pericles, weer in het leven terug wilde roepen.

Wij proeven haar in de poëzie van Goethe en Schiller, in het sofisme en de mystiek van een Rousseau. In het liberalisme en socialisme van de vorige eeuw en van onzen dag.

De Griek, die bood het ideaal.

Maar deze Griek heeft een Januskop. De eene, die van Apollo, was gekeerd naar de achtende en negentiende eeuw. De mensch is goed en kan het leven maken tot een paradijs, een wereld van schoonheid en geluk.

De aanbidding van het gezonde, krachtige leven, dat den vooruitgang mint en kent. Weg vooral met de gedachte aan den dood. Feitelijk was het te bejammeren, dat het christendom er ooit was gekomen. Een vergadering van moderne predikanten geleek sprekend op de teekening der bijeenkomsten van heidensche wijzen, Grieken of Romeinen.

Winkelman schetste het beeld van den gelukkigen Griek, en als men in dien spiegel der historie keek, herkende men zich zelf direct. En was men geneigd zich zelf te aanbidden.

Het is dit beeld der historie, dat door Nietzsche werd aangegrepen, door Burkhardt heel anders geteekend, door anderen algeheel bespot. De Griek werd leelijk, inhumaan, diep ongelukkig.

Maar hoe werd ook de humanist teleurgesteld. Wat kwam er van zijn „paradijs van den vooruitgang“ terecht?

De schoone beloften werden niet vervuld. En thans verzuchten velen, dat onze eens zoo hoopvolle cultuur op haar laatste beenen loopt. Men ziet alom ruïnes. De wijsgeer gewaagt er van en ziet met schrik de toekomst tegen. De dichter vloekt er tegen.

Rüsel blijft hopen op wat hij noemt een christelijk humanisme, maar hij teekent den humanist van dezen dag als den verloren zoon van het Christendom. Die nu zit in het vergelegen land, waar hij z'n geld heeft verteerd. En daar werd ook nu een hongersnood.

Maar, dus zegt Rüsel, hij denkt er niet aan, om naar den Vader terug te keeren, naar het Vaderhuis der Schrift. Hij droomt nu van een ander vaderhuis, dat der „Antieke“, der oudste heidenwereld. Nu niet naar den tijd, dien de renaisance loofde, naar de wereld van Apollo, maar naar die van Dionysius en naar Heraclites, naar den god van den wijn en de orgieën en der mystiek. Inzonderheid naar het laatste, want Dionysius vertoonde, toen hij dan na zijn dood weer levend werd, ook andere trekken. En zijn hij en Apollo geen broeders, als het er op aankomt?

Zoo blijft dus de verloren zoon in het vergelegen land de zwijnen hoeden, en hij neemt den zwijndraf.

Nu niet naar de hoogheid der rede, doch naar het gevoel, de donkere diepten van het menschenhart, thans immers eerst recht ontdekt, het duistere zieleleven beneden den drempel van het redeneerend denken. Nu ook het „probleem van den dood“ weer aangedurfd in een wijsbegeerte, die meer van den dood dan van het leven spreekt.

Maar met dien dood is dan ook alles uit.

Hier hebben wij Nietzsche en Kierkegaard en Dostojewski, de profeten van dezen dag, die, elk op hun eigen wijze, den weg banden voor irrationalisme, existentiële wijsbegeerte en Barthiaansche theologie.

En naar dat paganistische vaderhuis verwijst nu ook Rispiens. Dit is het vaderhuis, dat hij zoekt, en van hetwelk hij spreekt als hij gewaagt van het christendom en wat dit alzoo leert.

Nieuw is dit zeker niet.

Rispiens roemt Novalis en Holderlein.

Weinu, zingt laatstgenoemde dichter niet van de nauwe verwantschap van Dionysius en Christus? Daar heeft zelfs Nietzsche niet aan gedacht. Deze godlastering is erger nog dan hij het waagde, de mystieke dichter gaat altijd nog boven den wijsgeer uit.

En wat schrijft Rispiens zelf? Hij zegt: „in het decadente van het herfstseizoen der Romeinsche beschaving, waar bloed en rede het bewind en soms een schrikkelijk bewind voerden, drong het christendom door en met 't Christendom, dat zijn wortels heeft in denzelfden oergrond als de andere wereldgodsdiensten, een ontwaken van het oorspronkelijk religieus besef. (ik spatieer. M.). „Het is toch geen toeval, dat de Christusgestalte in de mythische dichterlijke verbeelding de trekken aanneemt van den griekschen god Dionysius?“

„Het christendom“, zoo gaat hij voort, „heeft in Germaansch Europa de heidensche natuurgodsdienst doordrongen en vatbaar gemaakt voor hoogere ontwikkeling“. En als hij het verval der cultuur teekenen wil, zegt hij, dat dit kan geschiedt worden als een gang van het mythische naar het redelijke, van de

mystiek naar het instinct, van de ziel naar de huid. Hiertegen nu gaat het „levensgevoel“ van dezen auteur in. Het is zijn „confessie“.

Wat is volgens hem de mystiek? „De volkomen aan den tijd onttrokken binnenwaartsche concentratie, de weg terug van den mensch tot zijn oorsprong“. Daar in het diepst der ziel is het goddelijke. Zooals ook Rüsel zijn „christelijk humanisme“ ziet, die zich beroept op Anselmus van Canterbury: God is mensch geworden, opdat de mensch God worden zou.

En van de mythe, waarbij men dan leven wil, wordt gezegd, dat zij van ouds is geweest een door de schepende fantasie buiten het gebied der historische werkelijkheid geprojecteerde metahistorie, die haar eigen wetmatigheid heeft.

Deze metahistorie is dan de zgn. bovenhistorie, van welke wij thans ook hooren gewagen, en waarin men dan alle feiten van het christelijk geloof plaatst, die tegelijk feitelijk loocherende en er toch uitermate vroom van predikende.

Rispiens zegt: „zoo kan men spreken van de Budhistische, de Grieksche en de Christelijke mythe. Deze mythen zijn geen kinderlijke wonderverhalen slechts, die in de aanvangsperiode der beschaving zijn opgekomen; ze hebben ongetwijfeld hun oorsprong in de behoeften van den mensch aan de historische causaliteit te ontkomen“.

En daar hebben wij tenslotte den Rus Sjestow in zijn „Athen und Jerusalem“. Ik vertelde er reeds eerder iets van.

Wie verwondert er zich nu nog over, dat volgens

PERSSCHOUW

DE HERVORMDE KERK OP NIEUW IN DE MYTHE DER „BEZINNING“.

Misschien komt het van Ernst Cassirer, in wiens boek „The Myth of the State“ met zijn onderdelen over mythe en legende, ik pas heb zitten neuzen, dat ik hier niet spreek van „De Herv. Kerk in bezinning“ maar van haar in de mythe der bezinning. De Herv. Kerk als zoodanig laat in meerderheid de zaken waarover het loopt aan haar leiders over; en die hebben zooveel over mythe, en logos, en zoo gehoord, dat ze in (barthiaansche) meerderheid een taal voeren, waar vrijwel niemand iets van verstaat. En dan oproepen tot een „bezinning“ waar vrijwel niemand toe in staat is, omdat men de barthiaansche taal niet kan „vatten“: spreekt Cassirer niet van „mythe en taal“?

We zeggen niets leelijks, speciaal van De Herv. Kerk. Ook wij zelf hebben met mythen dagelijks te doen; en als we de mythe de baas konden, dan waren we meteen allemaal genezen; want genezing is hier „de baas kunnen“.

Maar ter zake. De Ned. Herv. Kerk, men weet het, heeft geprobeerd, een nieuwe kerkorde in te voeren, zwaai van taal, want die is barthiaansch bij de spraakmakende upper ten (te onderscheiden van de spraakvoerende gemeente). Prof. Deddens heeft van die kerkorde, in ontwerp, op verzoek, zijn meening gezegd, en dit stuk in ons blad gepubliceerd. Onze lezers zijn dus eenigermate op de hoogte.

Juist waren we bezig, te probeeren, iets over de ontwikkeling der dingen te zeggen, toen ons een artikel trof in de N. R. Ct. U moet eerst maar de opschriften de „head lines“ lezen; dat is tegenwoordig noodig ter vergemakkelijking van de genesis der mythe, dat u zich bezint. Hier zijn de opschriften:

DE NIEUWE KERKORDE AL WEER OUD? EEN NIEUWE HERVORMINGSBEWEGING BREEKT ZICH BAAN. TERUG NAAR DE OUDE WAARDIGHEID.

En nu het artikel zelf:

De Hervormde Kerk in ons land schijnt niet tot rust te mogen komen. Nog heeft de nieuwe kerkorde haar beslag niet gekregen, of een nieuwe beweging heeft zich baan gebroken om de organisatie principieel en praktisch te wijzigen. En deze hervormingsplannen gaan nog weer verder: geen reformatie, maar niet minder dan een revolutie.

De initiatiefnemers zijn centrale figuren in het kerkelijke leven en theologen van formaat. Waarbij komt, dat dit kerksverre streven reeds bij de geboorte zowel van vrijzinnige als van rechtzinnige zijde met een sympathieke belangstelling, welke deels instemming betekent, is begroet. Namen als die van ds. J. Loos, prof. dr. J. N. Bakhuizen van den Brink, ds. P. Dijkstra, ds. H. Miskotte, ds. J. M. Gerritsen geven aan de verklaring, welke onder de titel: „Hervorming en Katholictit“ bij D. van Sijn te Rotterdam (1950) is verschenen en waaronder behalve elf predikanten ook een aantal „leken“ hun handtekening hebben gezet, een betekenis, waarmee de kerk rekening zal dienen te houden.

Wij hebben hier te maken met een uiting van het hoogkerkelijke beginsel, dat de protestantse kerkgenootschappen weer wil belijden met de oude waardigheid van de algemeen-christelijke kerk uit het vóór-reformatorische tijdperk. Met het verzet tegen de verschrompeling, welke de hervorming in dogmatisch opzicht heeft teweeggebracht, gaat een protest gepaard tegen de liturgische ontluistering, door het puritanisme der Dordtse vaders gepleegd. Stellig heeft deze beweging haar wortelen reeds in het liturgisch streven, waarvoor de ultra-gereformeerden in de Hervormde Kerk achterna blijken niet ten onrechte zo op hun hoede meenden te moeten zijn.

Volgens de ondertekenaars van het bovengenoemde

Rispiens ook Nietzsche, zelfs in zijn „Antichrist“, christelijk is?

Ook de genoemde patres noemden Plato en Socrates, zelfs Heraclites christenen, d.w.z. daar werkte in hen de Logos, dien zij Christus noemden.

Zoo christelijk wil ook een Sjestow wezen, die nu doen zal wat aan Nietzsche en Kierkegaard niet gelukte, nl. het leven te ontrukken aan die akelige historische causaliteit, d.i. het lot, waarin de mensch nu eenmaal geworpen werd, toen hij at van den boom der kennis des goeds en des kwaads.

Want God maakt ongedaan wat geschied is. Hij bindt zich niet aan de historie, de ontplooiing van Zijn eigen Raad.

En ook de mensch heeft die macht. Hij zegt eenvoudig: wat men zegt, dat gebeurd is, het eten blijft van dien boom, is niet geschied. En daarmee uit. En dan is de mensch niet meer gebonden aan zijn eigen geschiedenis, hij is vrij, vrij van alle wet en gebod, groot in de grootst mogelijke willekeur, het verstaand nominalisme.

En zoo bouwt hij dan waarlijk de nieuwe wereld. Zoals Sjestow zijn straks genoemd werk eindigt: „die kamp van Nietzsche's „Wille zur Macht“, die strijd voor de volle vrijheid, zal geen einde hebben. Het rijk Gods wordt zooals was geschreven met geweld geroofd“. Kon ooit menselijke hoogmoed hoger klimmen?

Met hartelijke groeten en heilbode, uw toegenegen
MARNIX.

geschrift hebben de voorvaders, die de kerk aan de calvinistische betijdenis bonden, en hun nazaten, die de Dordtse leerregelen absoluut gezag hebben toegekend, zich afgemoerd van de algemene, ongedeelde kerk, die te Nicea haar geloof heeft beleden. Er heeft zich tegenover de wereldwijde katholieke traditie aldus een bekrompen gereformeerde traditie gevormd, die de oecumenische gedachte in de weg staat. In de verklaring wordt op grond van de oud-christelijke geloofsinhoud gepleit voor het opgeven van de mening, als zou de Schrift alleen de waarheid overleveren: men neemt het er in op voor de meer dan symbolische, absoluut-reële betekenis van het Avondmaal, waarbij Christus op geheimzinnige wijze, wezenlijk, werkelijk en waarachtig tegenwoordig is in het brood en de wijn; men stelt voor, dat ook in het lichaam van de kerk de incarnatie voortgezet en leidt hieruit af, dat het ambt van „opziener“ door een bijzondere genade en door oplegging der handen wordt doorgegeven. Men wil dus breken met de presbyteriale kerkregering en deze vervangen door de apostolische successie. Vorm en traditie acht men als reële waarden onafscheidelijk van het geloof. Het Woord is vlees geworden niet louter in de Schrift, maar evenzeer in heel de Schepping. Aldus luiden de beginselen, waarnaar deze nieuwe groep de kerk en inzonderheid de Hervormde Kerk wil veranderen.

Merkwaardig is, dat ook van vrijzinnige zijde deze nieuwe „doorbraak“ met vreugde, zelfs „met groote vreugde“ wordt begroet. „Het gemis van de katholieke bijdrage in onze kerk heeft aan haar een stuk eehtheid onthouden“, zegt ds. A. Faber in Kerk en Wereld, het orgaan van de Vereniging van vrijzinnige Hervormden. „De uitstoeeling van onze vaderlandse theologie naar de excessen in Gereformeerde en congregationalistische lokaalreintjes is voor een groot deel hieraan te wijten. Laarom kan deze katholieke bijdrage een heilsame uitwerking hebben op die geesten, die zich nog niet voetstoots wenssen uit te leveren aan alle geroep om een presbyteriaal-synodaal kerkachema“.

Wij weten niet, in hoeverre de synodale kringen in de Hervormde Kerk enig vermoeden hebben gehad van wat hier broeide. Voor de oningewijden lijkt het een verrassing, een overrompeling. Zij zullen zich afvragen, waarom deze hoogkerkelijken hun stem niet hebben doen horen terwijl de nieuwe kerkorde, die toch de belichaming is van de gereformeerde „verabsolutering“ aan de orde werd gesteld. Nu deze reorganisatie zonder veel merkbare tegenstand bijna de eindpaal bereikt heeft, komt dit verzet het betrokken kerkgenootschap wel zeer te onpas. Heeft men het voldongen feit willen afwachten alvorens er tegen te protesteren? Of wil men bij de laatste ronde roet in het eten gaan werpen? Hoe dit zij, de goe-gemeente loopt gevaar, na deze nieuwe wending helemaal niet meer te weten wat nu eigenlijk al of niet een christelijk gefundeerde kerkorde is! De verontrusting zal door al dit elikander kruisende streven naar „kerkelijke bezinning“ heviger zijn dan zij ooit onder de vigueur van het verloochende Algemeen Reglement is geweest.

Tot zoover het artikel. We laten de karakteristiek van den inhoud van het besproken geschrift voor rekening van de N. R. Ct. Daartoe ons beperkende merken we op:

a) terugkeer tot (formeel) waardigheid, en niet tot de materie van de waarheid, is terugkeeren tot de mythe, en tot de zelfvergoding;

b) dat de dordtse synode aan de Leerregels „absoluut“ gezag zou hebben toegekend, is natuurlijk onwaar. Ze heeft gezegd: dit staat in de Schrift, en als u kunt bewijzen, dat het er niet in staat, zeg het dan alstublieft, dan doet u ons allemaal een dienst. Maar nu gaan zij, die de Schrift niet echt gelooven, dit laatste verzwijgen; zoo ontsnappen ze aan den eisch, om de Leerregels te toetsen aan de Schrift, en hebben ze de kans, deze te verwerpen zonder meteen te moeten zeggen, dat ze niet naar de Schrift terug willen als Woord van God.

We gaan op alle mythen (b.v. van die incarnatie in dit en dat) niet in. We zeggen alleen maar: vol-

strekt geen wonder, dat ook vrijzinnigen hier tevreden zijn. Ze krijgen zoowel bij de volbloed barthianen als in dit conglomeraat honderd keer meer dan ze ooit vermochten te verwerven. Wat orthodox heette pleegde — voorzover onder barthiaansche leiding gebracht — zelfmoord; de vrijzinnigheid zou allang hebben kunnen glimlachen en grijnsen, indien ze niet zich geneerde voor die ouderwetsche termen en dat vertoon van „waardigheid”; velen onder haar zijn daar te nuchter voor. Maar overigens: geen vroolijker ding voor hen dan de verjaardag van Karl Barth. K. S.

KERKNIEUWS

Tweetal te:

Amsterdam-Zuid, Joh. Francke te Rotterdam-Delfshaven en A. Veldman te Enschede.

Aangenomen naar:

Nijkerk, K. J. Kapteyn te Haulerwijk.

Bedankt voor:

Sneek, Joh. de Wal te Rijnsburg.

Bolnes-Silkeveer, C. v. Venetie te Wormerveer.

Hijken, H. J. Meijerink te Drogeham.

— PROPAEDEUTISCH-EXAMEN. Geslaagd de heeren W. Bax, Voorstraat 88, Kampen en K. C. Smouter, Vloedijk 104, Kampen.

— PIETERBUREN. Adres Kerkeraad: J. Beukema, Westerland C 24.

— Ds F. VAN DIJK, Heerenveen, Falkenaweg 6 (s telefonisch aangesloten onder No. 2892 (K 5130)).

— EDE. Adres Kerkeraad: R. L. H. Hummelen, Buitenzorglaan 14.

— INTREDE. 2 April was voor Stadskanaal-Pekelderweg een feestdag. Ds P. Lok, gekomen van de Kerk van Zaamslag, werd door zijn zwager Ds P. van Gurp, bevestigd in den dienst des Woords. De bevestiging had tot tekst gekozen: Jes. 6: 9—13. Thema en verdeeling: Christus vergadert zijn kerk door Jesaja te doen prediken het Woord, a. ter verharding van dat volk, dat kleet voor de onreinheid der lippen, b. ter bekeering van het overblijfsel.

’s Avonds deed Ds Lok zijn intrede. Hij koos als tekst: Ps 16: 11. Thema en verdeeling: Davids roem in de trouw des Heeren aan Zijn gezalfde, 1e. stervende en nochtans levende, 2e. droevig en nochtans blijde, 3e. niets hebbende en nochtans alles bezittende.

Na den dienst sprak, namens Kerkeraad en gemeente, br K. Haak en namens Classis en genabuurde Kerken, mede als gewezen consulente, Ds K. Drost van Veendam.

— GARRELSWEER. Het was voor de gemeente alhier Woensdag 29 Maart j.l. een vreugdevolle dag. Na bijna 3½ jaar vrijmaking mocht deze gemeente weer een eigen kerkgebouw in gebruik nemen. De leiding van dezen avond berustte bij den consulente Ds J. D. Houtman van Overschild. Bij monde van Architect van Eerden te Loppersum werd de sleutel van het gebouw overhandigd aan den praeses van den Kerkeraad br H. P. Bosker. Deze vertolkte den dank van Kerkeraad en gemeente voor hetgeen hier gedaan is door van een vreeschuur een kerkgebouw te maken, plaats biedend aan 170 personen. Door de gemeente werd haar vreugde en dank uitgesproken in Ps. 75: 1: U alleen, U loven wij.....

Namens de genabuurde kerken van Ten Post en Loppersum werd het woord gevoerd door Ds H. J. Zwarts en br v. d. Molen. Ook werd nog gesproken door Ds A. W. Boxman van Ten Boer. Door de J.V. werd een prachtige kanselbijbel aangeboden. Ds Houtman sprak ten slotte nog een enkel woord als consulente en hoopte met al de aanwezigen dat Garrelswaer naast haar eigen kerkgebouw ook spoedig een eigen Herder en Leeraar in de naastgelegen pastorie mag zien. Deze mooie avond werd met dank aan God besloten door br van Heuvelin. De gemeente telt momenteel 140 leden. De Heere heeft het in elk opzicht wel gemaakt. Eben Haëzer — Soli Deo Gloria.

— SIEGERSWOUDE. Woensdagavond 5 April werd een eenvoudige samenkomst gehouden ter ingebruikneming van het nieuwe vergaderlokaal. De voorzitter van den kerkeraad liet zingen Psalm 103: 4 en 5, ging voor in gebed, las Haggai 1 en 2 t.e.m. vers 10 en sprak een kort openingswoord. Hierna werd gezongen Psalm 103

vs 1, waarna de leiding werd overgedragen aan den consulente, Ds Meedendorp, die een korte inleiding gaf over het gelezen schriftgedeelte, terwijl de scriba verslag deed over de 4 jaren van vrijmaking.

Vervolgens spraken verschillende afgevaardigden, waarna sr H. Hoekstra de afgeleiden vier jaar op rijm en in solozang voordroeg.

Ds Meedendorp bedankte alle afgevaardigden voor hun woorden en wenschen en richtte een woord van dank aan timmerman, vervoer en electricien.

Hierna las de scriba schriftelijke gelukwenschen van: Ds Joh. de Wal, Rijnsburg; Ds G. Reijenga, Dordrecht; Ds G. Hoekstra, Utrecht en Ds G. C. Bos, Emmeloord.

Tenslotte sprak de consulente een woord van dank aan fam. Jongma. Na gezongen te hebben Ps. 122: 3, ging Ds Meedendorp voor in dankgebed.

— ANTWOORD KAN ONGEFRAKKEERD VERZONDEN. Blijkens ons verstrekte betrouwbare mededeelingen is te Apeldoorn bij de kerkeraadsleden — zooals ook bij de leden der gemeente — ingekomen een circulaire van de synodocratisch gebonden kerk van Apeldoorn, in welke circulaire nu de leden der Kerk, op grond van het feit, dat de kerkeraad op de „herhaalde uitnodiging” tot „samenpreking”, van den gebonden kerkeraad uitgegaan, een herhaalde weigering zou hebben laten hooren, individueel tot zulk een „samenpreking” worden uitgenodigd.

Aan deze circulaire was een strook bevestigd, waarop de leden der Kerk den gebonden kerkeraad „voor a.s. Zondag” konden berichten of zij tot zulk een „samenpreking” al dan niet bereid waren. Deze strook kon worden ingezonden in een aan de circulaire toegevoegde enveloppe, welke ongefraankeerd kon worden verzonden, de gebonden kerkeraad voor dit bedrijf een „machtiging” hebbend van de posterijen! Aldus werd door den gebonden kerkeraad de door Ds B. A. Bos c.s. op 1 Maart 1950 ingewijde glijbaan voor de leden van de Gereformeerde Kerk van Apeldoorn opgesteld.

Wat in de circulaire van den gebonden kerkeraad niet wordt gezegd, is, dat op de eerste, in April 1949 ontvangen uitnodiging tot „samenpreking” door den Kerkeraad werd aangehouden op grond van Schrift, Belijdenis en Kerkenorde waarom in de gegeven situatie om ’s HEEREN wil deze uitnodiging niet kon worden aanvaard.

Wat verder in de circulaire van den gebonden kerkeraad ook niet wordt gezegd, is, dat deze kerkeraad op deze argumentatie uit Schrift, Belijdenis en Kerkenorde met geen woord is ingegaan.

Wat voorts in de circulaire van den gebonden kerkeraad ook niet wordt gezegd, is, dat ook op de „herhaalde” uitnodiging van Maart 1950 de afwijzing door den Raad van de Gereformeerde Kerk breedvoerig was gefundeerd op Schrift, Belijdenis en Kerkenorde, en dat ook op deze hernieuwde argumentatie door den gebonden kerkeraad met geen woord is ingegaan. Slechts was te lezen in het kerkeraadsverslag van den gebonden kerkeraad dat deze van de „weigering tot samenpreking met droefheid had kennis genomen”.

En wat helemaal niet gezegd wordt, is, dat door den gebonden kerkeraad nog nooit is geantwoord op de zeer uitvoerige, duidelijke, schriftuurlijke argumentatie, waarmee in 1944 hem is onder het oog gebracht, dat de gronden (confessioneel en kerkrechtelijk) waarop de apeldoornsche kerkeraad (volgens eigen goedvinden) gezegd werd in en door de synode te hebben geschorst en afgezet, niet mochten worden erkend. Volgens dit redeneersysteem heeft dus de gebonden kerkeraad nog altijd die gronden aanvaard; want hij wil de menschen van hun kerkeraad loswrikken (ondanks de Vellenga) op grond van de verklaring van Ds B. A. Bos c.s. en die is conform 1946, en 1946 is conform 1942 — allemaal volgens synode, en DUS (volgens haar zeggen) volgens dien kerkeraad.

— VERGADERING VAN DE CLASSIS DJAKARTA (Batavia) TE DJAKARTA, Cambir Selatan (Koningseplein-Zuid) op Vrijdag 24 Maart 1950, ’s avonds 7 uur.

1. Namens de roepende kerk van Soerabaja opent Ds F. A. den Boeft, leenpredikant aldaar, deze vergadering. Hij verzoekt te zingen Ps. 25: 4, leest Ps. 48 en gaat voor in gebed. Vervolgens heet hij de afgevaardigden en de belangstellende broeders ambtsdragers, die mede aanwezig zijn, welkom; zegt, dat dit een gewichtige vergadering is, daar het misschien voorloopig de laatste classicale vergadering op Java is, en wijst op het breede, belangrijke agendum voor welks behandeling wij de hulp des Heeren wel zeer van noode hebben. Deze hulp is ons beloofd door Christus. Die zelf in Ps. 48 zingt van de heerlijkheid van zijn kerk en Zich als Koning van die kerk bewijst en voor haar zorgt.

2. Aan de afgevaardigden van Semarang wordt verzoekt de credentiebrieven na te zien. Deze blijken in orde te wezen. Van de kerken van Soerabaja, Semarang en Djakarta zijn twee afgevaardigden aanwezig. Buitenzorg zond één afgevaardigde, daar het nog slechts over één ambtsdrager beschikt. De zelfstandige kring Bandoeng (waar de institueering wel reeds is voorgenomen, maar nog niet tot uitvoering kwam) zond een vertegenwoordiger. Deze vergadering heeft, evenals de vorige, het karakter van particuliere synode. De aanwezige belangstellende brs ouderlingen mogen zonder keurstem aan de discussie deelnemen.

3. In het moderamen worden gekozen: Ds F. A. den Boeft, praeses; Ds J. P. van der Stoep, scriba en Ds T. de Haan, assessor. De vergadering besluit de notulen van haar handelingen op haar eigen vergadering te lezen en vast te stellen.

4. Br P. Geertsema leest de notulen der eerste classicale vergadering, gehouden te Semarang op 23 April 1949. Deze worden na een kleine wijziging vastgesteld.

5. Zaken uit de notulen. a. De scriba wijst er op, dat de kerken in gebreke bleven de kosten der vorige vergadering tijdig aan den quaestor te voldoen. Hij dringt aan op spoedige voldoening van het achterstallige, en tevens van de kosten dezer vergadering.

b. Het classisbesluit over de zgn. „attestenkwesitie”, waarover de brs N. Padding en P. J. Rijper een concept-schrijven aan de kerken hier ter goedkeuring zouden toezenden, teneinde dit namens de classis te zenden aan de kerken in Nederland, blijkt nog niet uitgevoerd te zijn. In verband met de spoedige repatriëring van br Padding verzoekt de classis nu aan de brs Geertsema en de Haan, zooveel mogelijk in samenwerking met br Padding dit alsnog te doen.

c. De classis besluit in verband met de onzekere positie van de kerken op Java nog niet over te gaan tot de vorming van een particulier ressort met de kerken van Oost-Soemba, hoewel de wenschelijkheid van nauw contact met die kerken wordt gevoeld en uitgesproken.

d. De uitgave van een blad voor Europeesche en Inheemsche kerken wordt in de gegeven omstandigheden niet meer mogelijk geacht.

e. Een concept-reglement van orde en kerkvisitatie-regeling is niet ter tafel, terwijl deze zaak in de huidige omstandigheden niet urgent wordt geacht. Aan den wensch van Buitenzorg, om uitgaande classisstukken vóór het einde der vergadering te concipiëren, zal voor deze vergadering worden voldaan. De classis acht voor dit jaar de kerkvisitatie zeer gewenscht en besluit tot de volgende regeling: Ds den Boeft en Ds de Haan zullen te Batavia visiteren; Ds de Haan en br Padding te Buitenzorg; Ds de Haan en br E. Kaspers te Soerabaja en Ds den Boeft te Bandoeng en te Semarang.

6. Ingekomen is een schrijven van de Synode der zich noemende Gereformeerde kerken in Indië, met het verzoek: te willen overwegen, of bij deze situatie (de drie formulieren van eenigheid als grondslag van beide kerkenverbanden) het voor Gods aangezicht verantwoord is voort te gaan in deze landen gescheiden van ons te leven”. Op deze vraag antwoordt de classis met een éénparig „ja”. Een uitvoerig antwoordschrijven in dezen zin zal op een volgende zitting worden geredigeerd.

7. Door het besluit tot regeling van de kerkvisitatie is reeds voldaan aan het verzoek van de kerk van Djakarta om de vorige benoeming van kerkvisitatoren in te trekken. De classis stemt echter niet in met de motivering van deze kerk, als zou de visitatie voldoende tot haar recht komen bij de rondvraag naar art. 41 K.O. Gezien het feit, dat deze classis tevens part. synode is, wordt benoeming van deputaten ad art. 49 K.O. niet noodig geacht. De bepaling van het aantal collecten voor de opleiding tot den dienst des Woords, wordt aan de vrijheid der kerken overgelaten, opdat de kerken aan noodzakelijke collecten desgewenscht den voorrang kunnen geven. Op voorstel van de kerk van Buitenzorg zal aan de classis Groningen alsnog worden medegedeeld, dat de classis Djakarta (Batavia) opnieuw is gevormd. Over de kerkrechtelijke status der verstrooiden alsmede over de positie der gemeente te Malang, welke zaken de kerken van Buitenzorg en Soerabaja ter tafel hebben gebracht, zal bij een volgend punt worden gehandeld.

8. Na een desbetreffende mededeeling van de kerk van Buitenzorg constateert de classis, dat het geïnstitueerd kerkelijk leven aldaar zeer binnenkort zal ophouden en zij besluit hiervan mededeeling te doen aan de kerken in Nederland.

9. De assessor leest nu het persverslag, waarna de praeses om 10 uur dit eerste deel der vergadering sluit.

Verloofd:

WOLTER VIS

en

CORRIJ VAN OORD

Kampen, Graafschap 3.
Utrecht, Prins Hendriklaan 94.

22 April 1950.

AANGEBODEN:

Intekening op Schilder's Heidelberg.
Cat. met de verschenen delen 1 en 2 met banden voor f20.—.

Brieven onder no. 491, Bureau „De Reformatie”, Goes.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f3.—

Catechismus f2.—

Godsopenbaring f2.—

Zalmstraat 1 - Scheveningen

Adverteert in dit blad

VACANTIE.

Pension „DE ZILVERSPAR” te Bergen, N.-Holland, Breelaan 21 en 23 heeft nog enkele kamers vrij.

In voor- en naseizoen speciale prijzen.

Individuele verzorging en prima keuken. Goede speelgelegenheid voor kinderen aanwezig.

Correspondentie-adres: Mevrouw LUCHTENBURG, Kerklaan 13, Groningen of Breelaan 21, Bergen.

EEN GESCHENK

voor Vader, Broer of Verloofde

Niets passender dan een abonnement op de R.B.-SERIE. Vier boeken, gebonden voor den halven prijs, te bestellen bij Uw boekhandel of bij de uitgever

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.

Een nieuwe uitgave

De belijdenis der Kerk naar de Schriften

door A. JANSE

Een boek van hoge waarde over Schrift en Belijdenis

uitgevoerd op houtvrij papier, 336 bladz. op royaal formaat, linnen goud-stempelband.

Prijs f6.90

In elke boekhandel of bij de uitgever

J. Boersma, Enschede

Deze week wordt verzonden het

HANDBOEK 1950

van de Geref. Kerken in Nederland onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER

Behalve de statistiek der Kerken en het Jaaroverzicht van de hand van den Redacteur, vindt U ook ditmaal weer opgenomen de geheele Kerkenordening, aangevuld met de belangrijkste besluiten van de Gen. Synode van Amersfoort. De prijs bedraagt f1.50 ingenaaid; f2.50 gecartonneerd met wit papier doorschoten.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

POSTGIRO 36000